

Voorzitter, wij nemen er even de tijd voor om m.b.t. het voorstel inhoudelijk te reageren op het rapport van de Rekenkamercommissie en uw reactie daarop alsmede m.b.t. het voorstel van de ontwerpbegroting van Cure zelf.

Samen voor Valkenswaard complimenteert de leden van de RKC met hun onderzoek, de rapportage en hun adviezen. Zij leggen de vinger op nog meer zere plekken dan wat wij al jarenlang doen.

Het college gaf een reactie op het rapport en aan de hand daarvan zal ik aangeven wat onze fractie daar weer van vindt.

1. Het college reageert op de eerste conclusie m.b.t. het beleid. Uw reactie gaat wat ons betreft over uitvoering en niet over beleid. U geeft aan dat wij kliko's hebben voorzien van een chip, maar dat vraag ik me werkelijk af of dit zo is. Papier zou volgens u via containers worden ingezameld. Dat is in elk geval niet zo voor Valkenswaard. PBD inzameling vindt hier inderdaad eindelijk plaats, maar niet omdat het college ermee kwam, maar wij als fractie van SvV. Inzameling GFE (Bioafval) is omdat WIJ als fractie dat voorstelden en niet het college. We willen de huidige wethouder het niet kwalijk nemen maar het zijn vooral de coalities H&G, CDA en PvdA met de H&G portefeuillehouders Geldens en daarvoor Bax die in de laatste 8 jaar zo'n beetje alles hebben tegengehouden op het gebied van afvalscheiding wat maar veranderd kon worden. Zij hebben zich compleet afhankelijk opgesteld van waar Cure mee kwam. Dat was een keuze maar niet die van ons.
Dan zegt u als college het eens te zijn met de RKC over optimalisering van de samenwerking. Maar waar is de concrete of concretere invulling daarvan in uw reactie? Die missen we. Niemand hier kan ontkennen dat Valkenswaard ambtelijk en bestuurlijk altijd het standpunt heeft gehuldigd dat Cure met beleid moest komen. Resultaat daarvan is dat we altijd achter de feiten aanlopen. In die zin zijn we nu gelukkiger met de situatie dat zowel de huidige portefeuillehouder als zijn nieuwe beleidsmedewerker zich anders lijken op te stellen.
2. Inzake de DVO (dienstverleningsovereenkomst) zegt het college eerst de voordelen te zien. Dan wordt dat afgezwakt met allerlei zaken die dan flexibel worden opgepakt door Cure en dan volgt een zinsnede dat we er toch onze gedachten eens over laten gaan. Maar deze zwakke reactie geeft precies weer hoe Valkenswaard al jarenlang bestuurlijk achter de feiten aanhobbelt. Geen of weinig initiatief. Geen concreet standpunt. Geen duidelijkheid. Want zo vraag ik me af: waarom zouden al die flexibele zaken niet gewoon opgenomen kunnen worden in een DVO? Dat is toch niet meer dan normaal naar elkaar toe?
En dan nog een vreemde reactie. Er is volgens u geen tegenstelling tussen gemeentelijk beleid op de korte termijn en Cure projecten op de lange termijn. Zowel de korte als lange termijn is volgens u gemeentelijk beleid. Vreemd. Ons beleid is in 2022 verlopen. Nergens hebben wij in ons beleid staan dat we de door Cure gewenste projecten volgen. U zegt dat Cure onze strategie uitvoert en dat die samen met Cure is opgesteld. Welke strategie bedoelt u hier? Wij kennen hem niet.
3. U reageert bij de benchmark m.b.t. afvalprestaties puur op de oudere cijfers die de RKC volgens u hanteert. Maar zelfs met de door u aangegeven 207 kg restafval per persoon doen we het nog steeds heel belabberd. U zou niet op het cijfer op zich moeten reageren, maar op het feit dat wij al tien jaar nauwelijks iets hebben gedaan aan het reduceren van het restafval. En wat er op dat vlak gebeurd is, kwam niet één keer op initiatief van het college of van CURE. Het is onze eigen fractie die voorstellen heeft neergelegd of discussies heeft aan

geslingerd inzake PBD, inzake GFT in de wintermaanden, inzake bioafval in hoogbouw, over de Ja-Ja sticker m.b.t. OPK (eerder overigens ook door D66), over luiers en incontinentiemateriaal en achter de schermen over communicatie. Kijk dan naar pagina 7 van de ontwerpbegroting. Daarin is opgenomen dat Eindhoven en Geldrop Mierlo het volume restafval wil terugbrengen bv door inzameling papier met mini- en verzamelcontainers en GFT (GFE) in de hoogbouw. Waar staan wij in die begroting? Als die beide gemeenten daar een voordeel mee kunnen bereiken, dan moeten wij daar toch ook de vruchten van kunnen plukken. Waar blijft uw reactie op dit vlak in de zienswijze.

4. Inzake het aflopen van het afvalverwerkingscontract geeft u aan dat u o.b.v. de huidige activiteiten verwacht dat de hoeveelheid restafval flink slinkt. Laten we dat maar hopen. We kunnen hier van alles vinden, maar een glazen bol hebben we niet. Maar gaan we weer jaren weggooien net als bij Renaissance? Gaan we wachten tot er eventueel een nascheidingslocatie komt en doen we dus in de tussentijd niets?
5. Cure is ook in uw ogen toekomstbestendig. Als organisatie zal dat best zo zijn. De vraag is echter of wij met Cure de toekomst in willen. We hebben al vaker aangegeven dat we daar hele grote vraagtekens bij zetten. Want met Cure zijn wij samen met Geldrop – Mierlo de kleine muis t.o.v. Eindhoven. En ondanks dat de vorige portefeuillehouder Geldens regelmatig heeft gezegd dat hij met de vuist op tafel heeft geslagen, zien wij daar geheel niets van terug. Op de vele vragen in het verleden over kosten om uit te stappen, is alleen maar tijd gerekend en heeft hij zich in mist en nevelen gehuld. En eerder heb ik hier aangegeven weinig vertrouwen te hebben in een directeur die eerst te vuur en te zwaard het Renaissanceproject verdedigt en ons nu de toekomst in brengt met totaal andere voorzieningen of oplossingen die wel gaan zorgen voor het behalen van de doelen.
6. Wij vinden het lastig om het gelijk of ongelijk te onderbouwen als het gaat om het behalen van de VANG-doelstellingen middels het nascheidingsplan. Het college wijst naar de afvalstrategie van Eindhoven en gaat er dan vanuit dat de cijfers ook voor Valkenswaard gelden. Het kan zo zijn al is het afwachten of onze raad kan instemmen met het karakter van het nascheidingsplan. Dat karakter is eigenlijk: gooi uw afval voor het grootste deel maar weer in één bak en we blazen het er daarna wel weer uit. Hoe kun je dit verantwoorden t.o.v. onze inwoners?

College, de toon van uw reactie is als iemand die reageert vanuit de verdediging. Wat zou het mooi zijn als u de conclusies en de aanbevelingen nu gewoon ter harte neemt en concreet verder invult naar de raad maar vooral naar de inwoners toe. Zij zijn het namelijk die in onze ogen al vele jaren veel te veel betalen voor onze afvalverwerking. Wat dat betreft mogen we nog blij zijn dat we gebruik maken van lagere verwerkingstarieven.

Een motie met betrekking tot de aanbevelingen die de PvdA indient, zullen wij van ganser harte ondersteunen.

Voorzitter dan de ontwerpbegroting van CURE

Voorgesteld wordt om nieuwe voertuigen aan te schaffen waardoor minder CO2 vrijkomt. Op zich een nobel streven. We vervangen 21 van de 37 voertuigen. 19 daarvan door elektrisch aangedreven wagens. Maar los van de aandrijving vragen wij ons af: zijn dat voor Valkenswaard wel het type voertuigen dat we willen. Wat als wij straks in ons nieuwe beleid met andere inzamelwensen komen? Met betrekking tot PBD komen steeds meer geluiden uit de gemeenschap om het afval aan huis op te halen. Dat betekent andere voertuigen. Wij zetten ook vraagtekens bij het feit of die boekhoudkundig

afgeschreven voertuigen inderdaad allemaal in één keer vervangen moeten worden, hetgeen een enorme kapitaalslast met zich meebrengt voor de inwoners. Voor ons is die noodzaak er niet direct. Wij zijn van mening dat zeker niet in één keer 14 elektrische voertuigen aangekocht hadden moeten worden. Dit overigens ook weer in strijd met de begroting voor 2023, waarin staat dat we 11 voertuigen zouden aanschaffen. We zijn bekend met het feit dat in 2020 CURE bepaalde om emissieloze voertuigen aan te schaffen. Wij steunen het idee dat met elektrische voertuigen milieuwinst te behalen is, maar we vinden daarnaast dat eerst meer ervaring moest worden opgedaan met dit soort voertuigen. Vooral in koude maanden. Wij willen voorkomen dat bv door het veelvuldig kort optrekken en afremmen of door strenge vrieskou er problemen gaan ontstaan, waardoor de service i.r.t. afvalinzameling in het gedrang komt. Wij als Valkenswaardse gemeenteraad hebben ons daar nooit expliciet over uitgesproken. Ik verwachtte van u een opmerking daarover in de zienswijzebrief.

Dit geldt bv ook m.b.t. het vervangen van bovengrondse containers door duurdere ondergrondse containers. Past dat dadelijk nog wel in ons nieuwe beleid. Zouden we daar niet eerst keuzes in maken, alvorens te investeren? We zijn bekend met oude afspraken, maar ondertussen zijn we weer diverse jaren verder en er komt beleid aan.

Ik heb ook nog een eenvoudige opmerking. Wij zien een nadelige prijsstijging i.v.m. de kosten voor dakleer van 235 naar 400 euro per ton. Maar dit zijn toch kosten die we de vervuiler laten betalen? Waarom draaien alle inwoners daarvoor op? We hadden van u verwacht hier aandacht voor te hebben in de zienswijze.

Diverse keren geeft Cure in de ontwerpbegroting aan dat bv toezicht en handhaving des gemeente is. Dat klopt. En daar kan nog heel veel in verbeterd worden. Samen voor Valkenswaard is het ook beu dat wij de verwerkingskosten van rommel uit België moeten dragen. Wij doen – wederom – een klemmend beroep op de portefeuillehouders milieu en handhaving om de repressieve inzet van boa's te verscherpen op dat vlak. Het is zo simpel, en toch zien we hier nauwelijks iets van in de praktijk. En over handhaving gesproken. Hoe is het in Gods naam mogelijk dat wij kennelijk diverse illegaal geplaatste textielcontainers hebben staan. Waar blijft uw handhaving? Als ik een container op straat zet, heb ik snel iemand van de gemeente op de stoep. Haal die containers weg en geef ze pas terug als alle kosten daarvoor zijn betaald. En binnen een half jaar niet opgehaald dan kunnen ze als schroot naar een lokaal verwerkingsbedrijf. Verdienen we er ook nog iets op terug.

Kijken we dan samen eens naar het hoofdstuk beleid en nieuwe ontwikkelingen. Veel zaken worden genoemd maar het gaat nagenoeg allemaal over Eindhoven en Geldrop Mierlo. Dit is niets van financiële aard, maar een pijnlijke constatering. Ik lijk bijna Calimero, maar ik ben dat echt niet. Valkenswaard lijkt nauwelijks te bestaan voor Cure. Voor ons is dit een gevolg van jarenlang bestuurlijk mee hobbelen in plaats van de toon te willen zetten.

Positief voor ons als fractie is om weer te lezen dat zowel Eindhoven als Geldrop Mierlo hun verminderde inzameling van GFT in de wintermaanden voortzetten. Kennelijk kennen zij de problemen niet die onze raad m.u.v. VVD, D66 en SvV vorig jaar in februari wel zagen bij ons initiatiefvoorstel. Daarom komen we weer met een motie om ons beleid en de afvalstoffenverordening daarop aan te passen. Dat doen we overigens ook m.b.t. de Ja-Ja-sticker om de hoeveelheid OPK (oud papier en karton) terug te dringen maar ook m.b.t. handhaving op Belgisch afval en de textielcontainers. Deze moties dienen we hierbij in.

M.b.t. zwerfvuil in de tabel op pagina 15, missen wij de toch wel structurele vormen die aangenomen zijn m.b.t. allerlei burgers die zelf op pad gaan en of de acties die jaarlijks op initiatief van enkele burgers daartoe worden ondernomen. Ook zo'n punt waarvan wij vinden dat onze ambtelijke en

bestuurlijke vertegenwoordigers Valkenswaard meer op de kaart moeten zetten. Ruim 250 sets zijn er vergeven. Daar zit een structureel karakter in. Sterker nog. We geven voor elke zak ingeleverd zwerfafval zelfs subsidie. Waarom nemen we dit niet op?

Waar wij vaak over vallen is het gemak waarmee bestuurders van de drie gemeenten maar ook de directeur van CURE geld uitgeven. Zo vraagt Samen voor Valkenswaard zich af waar de wens voor een Hoofd Facilitaire Dienst in één keer vandaan komt. Daar vinden we geen argumenten voor of in elk geval niet steekhoudend. Maar we zien wel een aanzienlijke claim i.v.m. salaris.

Dit zelfde geldt ook over het verhogen van de salarisschalen van de medewerkers, hetgeen met een 'eenvoudige' opmerking in de begroting is opgenomen. In de ogen van de gemeenteraad zijn de salarissen bij Cure veelal ruim te noemen. Het DB van Cure maar ook de directeur moeten begrijpen dat al dit soort ingrepen direct leiden tot extra kosten voor onze inwoners. Het is in onze ogen te gemakkelijk om maar verhogingen en nieuwe functies voor te stellen in de tijd dat inwoners aanzienlijke bedragen betalen voor een organisatie die onze doelstellingen al jarenlang niet haalt. Ook hier had u iets over in de zienswijze kunnen zetten.

Dan – het moet ervan komen – het salaris van de directeur van CURE. Ik durf het haast niet hardop te zeggen. Onder zijn leiding en overigens ook onder een Dagelijks Bestuur waar ook wethouders van ons in zaten, hebben we ruim 2,5 miljoen toegelegd op het Renaissance project. Direct daarna kwam er een Taskforce zonder dat de raden zich daarover hadden uitgesproken. Dat traject loopt nog. En ondertussen haalt CURE o.l.v. deze directeur al ruim 8 jaar de doelstellingen niet. Maar wat doen het DB en de directeur. Geef de man maar een salarisverhoging van meer dan 20.000 euro. Niet één opmerking van onze portefeuillehouder of anderen dat de man eerst moet presteren alvorens te verdienen. En dan het antwoord geven dat de man 40 uur per week werkt i.p.v. 36 en dat dit leidt tot 1,11 fte i.p.v. 1,0 met de bijbehorende kosten. Portefeuillehouder – maar vooral uw voorganger – u zou zich echt moeten schamen. Een directeur met een inkomen op jaarbasis van meer dan 1,5 ton daar mag je van verwachten dat hij de uren maakt die noodzakelijk zijn. Hij zit tegen het salaris van burgemeester Dijsselbloem. Denken jullie dat die man ook maar 40 uur per week werkt. Nee die staat altijd aan. En mocht de directeur zoveel geld waard zijn, laat dan een basissalaris gelden met een bonussysteem en reken dan af op basis van behaalde doelstellingen.

Voorzitter, ik heb veel kritische noten benoemd. Met betrekking tot Cure bent u een kritische blik van mij gewend. Maar wij als fractie en overigens ook enkele andere fracties uit deze raad blijven strijden voor verbetering op dit vlak. Wij leveren niet alleen kritiek maar komen ook met voorstellen. Helaas hebben die het jarenlang niet of pas laat gehaald. De aanhouder wint zeggen ze.

In dat licht bezien, klinkt het toch niet vreemd dat wij van mening zijn dat het college komt met een zienswijzebrief van nul of generlei waarde. U zou kritisch moeten zijn. Op CURE, op u zelf en op ons. Maar dat bent u in onze ogen niet. Zelf dienen we bij deze een amendement samen met D66 in om een nieuwe zienswijzebrief te versturen.

Fred Emmerik